

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XXXIII. Participationem Naturæ Diuinæ per Gratiam, esse quasi naturalem,
& infinitam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

lia? Punitus est seruus, qui non abiecerat talentum sibi creditum, imò diligenter asseruauerat, sed absque vsura. Quanto magis merebitur priuari Gratia, qui non eam exercet, non auget, non vertit in honorem Domini sui?

CONSIDERATIO XXXIII.

Participationem Naturæ Diuinæ per Gratiam, esse quasi naturalem, & infinitam.

I. **C**ontra naturam insertus es in bonam oliuam. Rom. II. Ex doctrina S. Dionysij de eccles. hier. qui statum diuinum non accepit, is nihil vnquam eorum, quæ à Deo tradita sunt, operabitur: quia id, quod nullo modo est, nec moueatur, nec agat. Et superius dixerat, salutem existere non posse, nisi ij, qui salutem consequuntur, dij fiant. Dei porro effectio, inquit, est Dei, quoad eius fieri possit, imitatio, & cum eodem coniunctio, atque ut ita dicam, unio.

Hic

CONSIDERATIO XXXIII. 277

Hic autem status diuinus, & vnio fit per Gratiā; quia tribuit homini cælestem naturam, quæ radix est virtutum, & operationum, quas per se non posset efficere. Ac propterea à S. Macario *hom. 32.* comparatur *fermento caelesti*, sine quo insipida, fluxa, & putredini obnoxia est massa nostræ naturæ: à S. Basilio *Arti.* quæ materiæ dat formam, & operationem, ad quam per se nunquam potuisset pertingere. Ita per se nunquam volasset metallum, quod Boëtius, formatum in aues, fecit volare; neque sine inditis rotulis ambulassent automata. Apostolus vtitur exemplo *rami*, qui è siluestri excisus oleastro, cum inseritur bonæ oliuæ, succum & naturam eius assumit, vt opimam pinguedinem proferat, qua, vt est in *Apolo Iudic. 9.* *& dij vtuntur, & homines.* Idem intelligi potest in *curru gloriæ.* *Ezech. 1.* vbi rota erat rotæ inserta, simulque mouebantur, quocumque ibat Spiritus. *Spiritus enim vitæ erat in rotis.* Quia natura humana, licet ipsa quoque

sit principium motûs, eo tamen eleuari, & moueri non poterat, quò fertur Spiritus Diuinus, nisi aliud principium motûs ei foret insertum; quod est Gratia, coniunctum habens spiritum vitæ. Sic & animalia, currum stipantia, diuersas naturas repræsentabant, terrenam leonis & bouis, cælestem ac spirituales aquilæ & hominis: vt indicaretur, pondus vnius, alterius agilitate leuari, vt in aëre suspensa, possent volare *in similitudinem fulguris coruscantis*. Pulcherrima denique figura eiusdem rei est in *muliere*, quam vidit Apostolus *Apoc. 12.* eleuatam in cælum, quæ *amictu Sole.* & stellis coronata, lunam pedibus calcabat. Ita prorsus Gratia eleuat hominem, vt indutus natura meliore, quàm Solis, contemnat quidquid mutatur, vt luna, tantùmque gloriatur cælestibus rebus: cogitationibus autem talibus foecundum animum habet, quæ vbi prodierint in opus, mox deferantur ad thronum Dei, tam gratæ ipsi, quàm graues Draconi inferno, qui pro-

CONSIDERATIO XXXIII. 279

propterea insidiabatur eisdem, sed Angelicis armis fuit repulsus.

Agnoscat homo suam felicitatem, & cum depositis peccatis redit à sacerdote, intelligat se, qui insipidus, informis, amarus, sine vita, brutus ac terreus fuerat, iam transiisse in nouam naturam. Subigat ergo propensiones priores, studeat sequi Spiritum, quo donatus est: proferat amabiles fructus nouæ radicis, ac stirpis, à qua portatur: operetur ex forma indita sibi: det saporem diuini fermenti: supra sidera collocatus, non cupiat redire in terram. Certè lumbricus è cæno translatus in cælum, & Seraphica natura donatus, nollet redire ad genitalem glebam, vt iterum volutaretur in luto. Maius tali vermiculo beneficium accepit homo in Gratia, quæ, tanquam altera natura, ipsi origo est nobilissimarum qualitatuum, & actionum, quarum antea capax non erat; imò indignus propter peccata.

11. *Non enim ad mensuram dat Deus Spiritum, Ioan. 3.* Id est, qui dedit hominibus

nibus Filium suum, non parcè adme-
 tietur dona spiritualia. Omnia natura-
 lia fiunt in numero, mensura, & pon-
 dere; suòsque omnia fines ac limites ha-
 bent, citra quos consistunt. Sunt certi
 gradus caloris igni tributi, certus cor-
 poris modus homini, certi limites Na-
 turæ Angelicæ. Gratia sola terminis ca-
 ret, ac potest in infinitum excrefcere.
 Nam & Deus ipse, cuius naturam imi-
 tatur, est infinitus; & par naturæ poten-
 tia, qua Gratiam quacunque data ma-
 iorem largiatur; neque dependet à ca-
 pacitate hominis, aut alterius causæ
 creatæ concursu, qui restringat eam ac
 determinet; nec denique ipsa essentia
 Gratia definitur vllis limitibus. Quid
 ergo insaniunt homines, cùm infinita
 cupiditate feruntur in alia, quæ finita
 sunt, atque permodica; Gratia verò,
 quæ bonum est omnem excedens men-
 suram, exigua vel nulla tenentur siti?
 considera mihi curas hominum ac desi-
 deria, quibus depereunt ista, quæ mun-
 dus promittit plerumque mendaciter;
 ac

CONSIDERATIO XXXIII. 281

ac si dare velit, plerumque non potest,
 mille impedimentis intercedentibus.
 Quoties, re iam pæne confecta, inter-
 uenit pro alio patronus potentior?
 quoties fautorem inopinata mors au-
 fert? quoties occurrunt alia, quæ non
 sinunt ad effectum perducì, quod affe-
 ctum iam erat? sed & qui dedit hodie
 congiarium, cras non amplius dabit, fa-
 cultate exhausta. Quantumcunque ve-
 rò dederit, non erit vlla pars cæli, sed
 terræ duntaxat, in qua nullum cæli in-
 star est, minima portio. Totam autem
 det, frui totâ non potes: vnus hominis
 corpus ornabis, vnum stomachum far-
 cies, omnibus diuitijs non ses cubito
 maior. Gratia incomparabile bonum,
 vltra omnem mensuram, numerum, &
 pondus, tibi congeritur, ac toto potes
 gaudere; si&que aucto illo capacior.
 Quin igitur in illam consumis omnia
 studia? Præterea verò etiam illud est in
 hac infinitate Gratia, vt necessitatem
 inferat nobis, semper ad augmenta
 tendendi, ne vnquam dicamus, *Sufficit*
mibi.

mibi, quantumcunque profecerimus. Qui dixerit, ait S. Augustinus in Ps. 69. remansit in via; non poterit peruenire: ubi dixerit Sufficit, ibi hæsit. Vxor Loth iam liberata de Sodomis erat, ac Gratiam non exiguam consecuta; sed respexit imprudens: & ubi respexit, ibi remansit. Facta est, inquit S. Doctor, statua salis, vt condiret te: Exemplo enim tibi data est, vt tu cor habeas, non remaneas fatuus. Attende remanentem, & transi. Attende respicientem retro, & te in anteriora extende cum Paulo.

III. *Accessum habemus per Fidem in gratiam istam, in qua stamus. Rom. 5. Gratia non tantum crescendi, sed etiam durandi finem non habet, in eo quoque imitata Naturam Diuinam. Bene autem, dicit Apostolus, in qua stamus: inquit S. Chrysoft. hom. 5. Neque enim finem habet ista Dei Gratia, neque terminum nouit, sed ad maiora progreditur: id quod apud homines non contingit. Exempli gratia: Principatum quis adeptus est, aut gloriam, aut potentatum. Verum in eo, quod adeptus*

adeptus est, non poterit perpetuò consiste-
 re, sed citò excidet. Et licet nemo sit ho-
 minum, qui honoris illum gradu deij-
 ciat, mors certè, quàm primum venerit,
 totum auferet. Diuina verò talia non sunt.
 Ex ipsis enim nos neque quisquam homi-
 num, nec tempus, nec rerum infortunium,
 neque ipse diabolus; sed neque mors ipsa
 suo aduentu eijcere poterit: sed cum mor-
 tem subierimus, tum demum bona ista exa-
 ctius firmiusque comprehendemus, pluri-
 busque potiemur. Quàm non iusta lance-
 res perpendimus? quæ parua & breuè
 peritura sunt, omnibus viribus contem-
 dimus assequi, infinita & æterna negli-
 gimus. Audi Tertullianum de pœnit.
 c. II. Illos qui ambitu obeunt capeffendè
 magistratus, neque pudet, neque piget, in-
 commodis animæ & corporis; nec incom-
 modis tantùm verùm & contumelijs omni-
 bus, eniti in causa votorum suorum. Quas
 non ignobilitates vestium affectant? que
 non atria nocturnis & crudis salutationibus
 occupant? ad omnem occursum maioris
 cuiusque persona decrecentes, nullis con-
 nijs

uiuijs celebres, nullis comessationibus con-
 greges, sed exules à libertatis & latitiæ fe-
 licitate: idque totum propter unius anni
 volaticum gaudium. Nos, quod securium
 virgarumque petitio sustinet, in periculo
 eternitatis tolerare dubitabimus? Apo-
 stolus, animaduertente Origene in
 Rom. c. 6, non sine pudore nostro nos
 admonet, vt hoc saltem obsequijs im-
 pendamus iustitiæ, quod impendimus
 iniquitati; cum deberemus longè ma-
 iora, & omnia. Et ipse quidem consi-
 derans, quantum esset Gratia sibi pro-
 positum, quod adhuc consequi posset,
 non tantum non reputabat, quantum
 assecutus fuisset; sed obliuiscetur
 omnino, in anteriora seipsum exten-
 dens, siue enitens. *Philip. 3. Enitens au-
 tem is est*, ait S. Chrysostr. *hom. 12. ibid.*
qui pedes, quanquam currentes reliquo
corpore anteuertere studens, seipsum in ea,
quæ à fronte sunt, extendit, & manus quo-
que protendit, vt etiam amplius quiddam,
ultra cursum efficiat. Hoc verò fit ex mul-
ta animi alacritate, ex multo feruore. Ita
 oportet

CONSIDERATIO XXXIII. 285

oportet currentem currere, cum tanto studio, cum tanta alacritate, non pigre. Quia verò multa est lubricitas, & si cadamus, perdimus omnia, nec facile est resurgere in lubrico, subiungit insignem cautelam. Nunquam, ait, rebus lubricis innitere, & non cades: super solidis ac firmis curre. Sed &, proposita nobis re tantâ, resecanda sunt omnia alia desideria, sicut totos oculos superfluos amputamus in vite, duobus tantum, vel tribus, qui legitimi sunt, in ea relictis; sic & anima tua omnia desideria, quæ res alienas respiciunt, & pessimè concupiscunt, Spiritûs Sancti gladio, & Crucis falce debes incidere, & hoc tantum reseruare, quo Iustitia cernitur;

vt monet S. Cæsarius

horn. 20.

CON-